

DOVEDNOSTI V ČESKÉM JAZYCE

A

didaktický test

Testový sešit obsahuje 25 úloh.

Na řešení úloh máte 40 minut.

Odpovědi pište do záznamového archu.

Poznámky si můžete dělat do testového sešitu.

U každé části je uveden počet bodů za správnou odpověď:

1 b. = jeden bod za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

2 b. = dva body za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

3 b. = tři body za správnou odpověď, za nesprávnou odpověď žádný bod;

max. 2 b. = dva body za tři správná přiřazení, jeden bod za dvě správná přiřazení, žádný bod za jedno nebo žádné správné přiřazení;

max. 3 b. = tři body za všechny správné odpovědi, dva body za tři správné odpovědi, jeden bod za dvě správné odpovědi, žádný bod za jednu nebo žádnou správnou odpověď.

U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.

Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.

Pokyny pro vyplňování záznamového archu

- Nejdříve nalepte podle pokynů zadavatele na vyznačené místo v záznamovém archu identifikační štítek s čárovým kódem.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném poli záznamového archu.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.
- Pište modrou nebo černou propisovací tužkou.

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

Úloha 1**1 bod**

Ve které z následujících vět je užit chybný tvar slova?

- A) Letečtí instruktoři je učili zacházet s padáky.
 - B) Pro tuto chvíli převažují klady nad rizikami.
 - C) S cennostmi a drahokamy nemáme zkušenosti.
 - D) Výhodami smlouvy se nikdo nezabýval.
-

Úloha 2**2 body**

Ve které z následujících možností je obsaženo v daném kontextu nadbytečné slovo?

- A) Blažena ráda pobývá na hřišti mezi předškolními dětmi.
 - B) Dan každý den čeká na své kamarády před cukrárnou.
 - C) Emil často někdy pochybuje o základních povinnostech.
 - D) Petra je velmi oblíbená u učitelů přírodovědných předmětů.
-

Úloha 3**2 body**

Ve kterém z následujících úryvků je chyba v interpunkci?

- A) Dosud máme v paměti 300 tisíc bezbranných obětí ničivých vln tsunami z loňského prosince.
 - B) Nemusíme ovšem procestovat svět, abychom se o takovýchto schopnostech přesvědčili.
 - C) Počet mrtvých mohl být daleko vyšší, kdyby mnohé obyvatele včas nevarovali sloni.
 - D) Sloni, díky takzvanému šestému smyslu věděli například o tsunami mnohem dříve než domorodci.
-

Úloha 4**2 body**

Které z následujících souvětí je napsáno pravopisně správně?

- A) Jak sami určitě víte, v těchto dnech se pro vaše rozptýlení pořádají koncerty, kde uvidíte a uslyšíte muziku z Afriky.
 - B) Pískomil je stepní až pouštní zvíře, zatímco myš domácí obývá daleko rozmanitější prostředí a není zdaleka tak vybíravá v potravě.
 - C) Semena se v nevýhodných podmínkách vůbec nevyvíjejí a k úspěšnému opylování dochází pouze mezi různými citrusy.
 - D) Tento velmi nebezpečný tvor se živil převážně bíložravými dinosaury, kteří obývali okolí tamní písčiny už v druhohorách.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 5

Ve středních Čechách jsou vysoké mzdy především na Mladoboleslavsku, které ovlivňují hlavně nadprůměrné výdělky zaměstnanců Škody Auto.

(Právo 1. 6. 2005)

Úloha 5

2 body

Která z následujících úprav výchozího textu nejlépe odstraňuje nedostatky v jeho výstavbě?

- A) Ve středních Čechách jsou vysoké mzdy především na Mladoboleslavsku, jež je ovlivňují hlavně nadprůměrné výdělky zaměstnanců Škody Auto.
- B) Ve středních Čechách jsou vysoké mzdy především na Mladoboleslavsku, kde je ovlivňují hlavně nadprůměrné výdělky zaměstnanců Škody Auto.
- C) Ve středních Čechách jsou vysoké mzdy především na Mladoboleslavsku, kteří ovlivňují hlavně nadprůměrné výdělky zaměstnanců Škody Auto.
- D) Ve středních Čechách jsou vysoké mzdy především na Mladoboleslavsku, tam ovlivňují hlavně nadprůměrné výdělky zaměstnanců Škody Auto.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–7

„Fascinují mě zdánlivé banality, náhody a setkání, které mohou kompletně zvrátit náš osud,“ vysvětlil Polanski, co ho přitahuje na Oliveru Twistovi. Pro jeho volbu předlohy byly ale určující i další skutečnosti: „Po Pianistovi jsem chtěl natočit film, na který bych mohl vzít své děti. Často se mnou chodí na natáčení, pozorují mou práci, ale s jejím výsledkem se míjejí. Ty filmy prostě vidět nemohou. Hledal jsem tedy námět, který by se pro ně hodil. Dcera a syn Romana Polanského už Olivera Twista prý viděli dvakrát a kritiky má od nich dobré.“

(Lidové noviny 26. 9. 2005)

Úloha 6

2 body

Kterým z následujících výrazů lze nahradit slovo banalita tak, aby smysl výchozího textu zůstal zachován?

- A) nahodilost
- B) nudnost
- C) výstřednost
- D) všednost

Úloha 7

2 body

Kterou z následujících možností lze nahradit spojku v úseku výchozího textu *pozorují mou práci, ale s jejím výsledkem se míjejí* tak, aby jeho smysl zůstal zachován?

- A) jenže
- B) neboť
- C) protože
- D) tudíž

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 8

pranostika [-ty-], -y ž <ř> lid. průpovídka, zvl. o (předpovědi) počasí

(Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost)

Úloha 8

2 body

Která z následujících možností nejlépe odpovídá výchozímu textu, a je tedy pranostikou?

- A) Májová láska má krátké trvání.
- B) Ona je kam vítr, tam plášť.
- C) Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastným.
- D) Září víno vaří, říjen mačká hrozen.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Marcel: „Změny při určování výše povinného ručení mi vzhledem k tomu, že jezdím bez nehody, připadají dobré. Ale zatím nevím, jestli pro mě nebudou znamenat zdražení.“

Karel: „O změnách nevím, protože tuto oblast nesleduji. Ale přiznám se, že mě to zajímá, protože shodou okolností budu právě měnit starý vůz za nový, pro který budu uzavírat jak povinné ručení, tak i havarijní pojištění.“

Tomáš: „Udělám si cenový průzkum mezi pojišťovny a pro povinné ručení vyberu tu, která bude cenově nejvýhodnější.“

(Svět motorů 47/2003)

Úloha 9

2 body

Na kterou z následujících otázek nejspíše odpovídali muži ve výchozím textu?

- A) Co říkáte na nová kritéria v povinném ručení?
- B) Kolik budete investovat v nejbližší době do Vašeho auta?
- C) Souhlasili byste se zvýšením sazeb havarijního pojištění?
- D) Uvažujete příští rok o nákupu ojetého auta?

Úloha 10

2 body

Ve kterém z následujících úryvků jsou chybně užity uvozovky?

- A) „Chtěli jsme, aby si hráči odpočinuli,“ vysvětlil ostravský trenér František Komňacký.
- B) I tak se ale režimu v Luandě daří část zisků z ropy „zaparkovat“ mimo státní rozpočet.
- C) Nejlépe to vyjádřil náměstek ministra zahraničí Kolář: „Nebudeme proto krváčet.“
- D) Zjednodušeně se jim říká „testy s uzavřenou nabídkou nebo taky zaškrťovací“.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

„Hlava už se mi sice tolik netočí, ale úplně jsem se toho ještě nezbavil,“ přiznal reportérovi. Proto do jeho návratu zbývá minimálně šest týdnů. Proto se mu účast na olympijských hrách vzdaluje.

(MF DNES 22. 11. 2001)

Úloha 11

2 body

Která z následujících úprav daného úseku výchozího textu nejlépe odstraňuje nevhodné opakování slova proto?

- A) Do jeho návratu zbývá minimálně šest týdnů, účast na olympijských hrách se mu tak vzdaluje.
- B) Protože do jeho návratu zbývá minimálně šest týdnů, se mu účast na olympijských hrách vzdaluje.
- C) Účast na olympijských hrách se mu vzdaluje, proto do jeho návratu zbývá minimálně šest týdnů.
- D) Vzdaluje se mu totiž účast na olympijských hrách, do jeho návratu zbývá už jen minimálně šest týdnů.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Shoda přísudku s podmětem

Tvoří-li podmět několik souřadně spojených jmen, řídí se psaní *-i* nebo *-y* těmito pravidly:

1. Je-li mezi podstatnými jmény alespoň jedno rodu mužského životného, píše se *-i*. Záleží však i na postavení podmětu vzhledem k přísudku:

a) Předchází-li podmět před přísudkem, píše se *-i* vždy.

b) Následuje-li podmět za přísudkem, je možná shoda i podle nejbližšího jména několikanásobného podmětu, pokud je toto jméno v množném čísle.

2. Není-li mezi jmény v podmětu jméno mužského rodu životného, píše se *-y*.

(Pravidla českého pravopisu, kráceno)

Úloha 12

max. 3 body

Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsána v souladu s pravidly uvedenými ve výchozím textu (ANO), či nikoli (NE):

- 12.1 Atleti a atletky domácího oddílu nemuseli o vítězství nad svými soupeři ani příliš bojovat.
- 12.2 Hyeny, lvi, tygři a gepardi se volně pohybovaly po chráněném území provincie.
- 12.3 Na posledním sjezdu se do čela této politické strany dostali špičky z Vysočiny a Brněnska.
- 12.4 Největšími událostmi minulého týdne byly cesty polského premiéra po Africe a zemětřesení v Indii.

Úloha 13**3 body**

Uspořádejte následující úryvky tak, aby sestavený text dával smysl:

- A) Deakins náhle na kolegu zaútočí, katapultuje ho a obě bomby shodí.
- B) Dva piloti letectva Spojených států, major Viktor Deakins a kapitán Riley Hale, jsou vysláni na zkušební let se dvěma atomovými raketami – mají simulovat přelet hranic.
- C) Jenže záchranná četa v troskách letadla nenajde těla pilotů ani rakety.
- D) Nálože však nevybuchnou, protože jsou blokovány proti nehodám, a Pentagon vyšle na místo nehody mladého důstojníka Gilese.

(Pátek, magazín Lidových novin 40/2004, upraveno)

Úloha 14**max. 2 body**

Přiřadte ke každé z následujících odpovědí herce (14.1–14.3) patřičnou otázku novináře (A–E):

Odpovědi:

- 14.1 Jean-Paul Belmondo. A co na něm obdivuju? Šarm, vtip, pohotovost, neodolatelnost.
- 14.2 S Antoinem de Saint-Exupérym, jelikož to byl geniální spisovatel a jeho knížku Malý princ považuji za nejkrásnější dílo minulého století.
- 14.3 T. G. Masaryk, protože svoje myšlenky dotáhl do konce. Ostatním vždycky něco chybělo.

Otázky:

- A) Co by vás lákalo na cestě do vesmíru?
- B) Kdo byl podle vás skvělý český prezident?
- C) Kdo je váš nejmilejší akční hrdina z filmového plátna?
- D) S kým byste se nejraději nikdy nepotkal?
- E) Se kterou slavnou osobností byste rád povečeřel?

(Mladý svět 20/2005, upraveno)

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 15–17

Pořádně našťvaný musel být zloděj, který se v minulých dnech vloupal do prodejny a servisu mobilních telefonů v Ostravě-Vítkovicích. Po rozbití jedné z vitriny si odnesl hned několik přístrojů. Ke své hrůze však později zjistil, že ukradl staré a nefunkční mobily, které sloužily pouze k dekoraci obchodu. Hodnota věcí činí zhruba tisíc dvě stě korun, dalších pět tisíc si vyžádá oprava vitriny a dveří. Zloděje čeká po dopadení obvinění z trestných činů krádeže a poškození cizí věci.

(Karvinský deník 8. 6. 2005)

Úloha 15

2 body

Které z následujících tvrzení odpovídá svým obsahem výchozímu textu?

- A) Neznámý pachatel při cestě za lupem poničil majetek poškozeného.
- B) Poškozenému majiteli obchodu vznikla škoda za několik desítek tisíc korun.
- C) Strážcům veřejného pořádku ukradl neznámý muž telefony před očima.
- D) Zloděj byl bezprostředně po pokusu o krádež dopaden a zadržen policií.

Úloha 16

2 body

Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je vyjádřena domněnka pisatele článku?

- A) Hodnota věcí činí zhruba tisíc dvě stě korun
- B) obvinění z trestných činů krádeže
- C) Pořádně našťvaný musel být zloděj
- D) prodejny a servisu mobilních telefonů

Úloha 17

2 body

Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je v daném kontextu chybný tvar slova?

- A) který se v minulých dnech
- B) pět tisíc si vyžádá oprava
- C) rozbití jedné z vitriny
- D) staré a nefunkční mobily

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Další regionální výrobce drog neunikl spravedlnosti. Soud jej potrestal za výrobu pervitinu. Návod našel na internetu.

(Nymburský deník 12. 4. 2005)

Úloha 18

2 body

Které z následujících tvrzení odpovídá svým obsahem výchozímu textu?

- A) Není zřejmé, zda návod na internetu našel soud nebo odsouzený.
- B) Není zřejmé, zda potrestaný soudce byl výrobce drog nebo odsouzený.
- C) Není zřejmé, zda soud potrestal výrobce pervitinu skutečně nebo jen na internetu.
- D) Není zřejmé, zda spravedlnosti obviněný unikl náhodou nebo si našel návod na internetu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–20

Dádino podnikání dává v mnoha ohledech lekci z profesionality – například její internetové stránky jsou místem, kde mohou ***** návštěvníci skutečně zakotvit a setrvat (jaký pohled na svět si tím upevní, je věc jiná). Sama Česká televize nic podobného, natož kvalitativnějšího ke svým pořadům nenabízí.

(Lidové noviny 27. 6. 2005)

Úloha 19

2 body

Které z následujících slov patří na vynechané místo ve výchozím textu (*****)?

- A) dětcký
- B) dětčtí
- C) dětský
- D) dětští

Úloha 20

2 body

Která z následujících úprav výchozího textu odstraňuje chybu v užití slov?

- A) místo *kvalitativnějšího* má být *kvalitnějšího*
- B) místo *návštěvníci* má být *náštěvníci*
- C) místo *podnikání* má být *podnikatelství*
- D) místo *profesionality* má být *amatérismu*

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

To, co je zděděné, co má člověk doslova pod kůží a v mozku se ale zlikvidovat nedá ani nijak amputovat či vyoperovat.

(100+1 zahraniční zajímavost 13/2005)

Úloha 21

2 body

Která z následujících úprav výchozího textu je nejvhodnější?

- A) To, co je zděděné, co má člověk doslova pod kůží a v mozku, se ale nedá ani nijak zlikvidovat amputovat či vyoperovat.
- B) To, co je zděděné, co má člověk doslova pod kůží a v mozku se ale zlikvidovat nedá, se nedá ani nijak amputovat či vyoperovat.
- C) To, co je zděděné, co má člověk doslova pod kůží a v mozku, se ale nedá zlikvidovat ani nijak amputovat či vyoperovat.
- D) To co je zděděné, co má člověk doslova pod kůží a v mozku se ale nedá ani zlikvidovat, nijak amputovat či vyoperovat.

Úloha 22**2 body**

Která z následujících vět je formulována nejméně obratně?

- A) Brankář nastoupil hrát svůj sedmý reprezentační start.
 - B) Cyklistický obhájce titulu dojel v poli poražených.
 - C) Rekreační běžci měli větší výdrž než profesionálové.
 - D) Závodníci se pomalu přibližovali do cílové rovinky.
-

Úloha 23**2 body**

Ve kterém z následujících úryvků je chyba v interpunkci?

- A) Ekonomové jsou přitom optimističtí i přesto, že v současnosti se koruně proti euru a dolaru nedaří.
 - B) Kdo přesto potřebuje mít při cestách do zahraničí nějakou hotovost může si ji vyměnit kdykoliv.
 - C) Korunu totiž poškozovaly obavy z výsledku francouzského referenda, které se uskutečnilo včera.
 - D) Některé ústavy pak během letních měsíců odpouštějí poplatky za výměnu korun za cizí měnu.
-

Úloha 24**2 body**

Ve kterém z následujících úryvků je pravopisná chyba?

- A) Počáteční déšť se sněhem vystřídala chumelenice. Teplomilní hráči Mallorky se nestačili divit, takový příval sněhových vloček viděli mnozí poprvé v životě.
 - B) „Víc než terén a počasí zacloumaly se soupeřem dva rychlé góly. Byly to rány do vazů,“ přidal liberecký kouč Ladislav Škorpil.
 - C) Zimní kolorit jim dělal doprovod i nadále, Liberečtí se totiž tradičně po pohárovém duelu vydali přenocovat do horského střediska Bedřichov.
 - D) „Zmrzli mi nohy,“ upozornil útočník domácího týmu Jiří Štajner, že ani pro otrlejší Severočechy to nebyl na hřišti žádný med.
-

Úloha 25**1 bod**

Ve které z následujících vět je užit chybný tvar zájmena?

- A) I bez její pomoci nakonec všechny překážky určitě zvládneme.
 - B) Konečné rozhodnutí záleželo pouze na mojem úsudku.
 - C) Pro řešení problému byl zvolen týž postup jako v Dánsku.
 - D) Už si nemůžeme dovolit na něho další dlouhé hodiny čekat.
-

KONEC TESTU
